

Datortomografiundersökning av tjocktarmen (gasfylling)

Vi har reserverat tid åt dig ____/____20____ kl _____, för CT undersökning av tjocktarmen. Datortomografi (kan förkortas CT, DT eller TT) är en undersökningsmetod som ger skiktbilder av kroppen. Vid undersökningen används röntgenstrålar och vid behov jodhaltigt kontrastmedel, som ges via en kanyl i armbågsveckets ven.

Anmäl dig vid centralsjukhusets röntgenavdelning 15 minuter före undersökningen.

Förberedelser före undersökningen

Vi ber dig kontakta polikliniken ifall du är överkänslig mot jodkontrastmedel, har nedsatt njurfunktion eller om du är eller misstänker att du kan vara gravid.

Före undersökningen bör du följa diet och tömma tarmen. Tarmen bör vara ren och tömd före undersökningen, eftersom avföring i tarmen stör bilderna. Tarmen töms med hjälp av **CitraFleet** eller **Picoprep** tömningsmedel, som kan köpas receptfritt på apoteket. Följ noggrant instruktionerna.

1. En vecka före undersökningen får man inte äta följande födoämnen:

- Bär, frukter eller grönsaker som innehåller frön
- Bröd eller gröt som innehåller frön
- Inga fiberprodukter

Annan mat kan du äta. Riklig vätska och motion gynnar tarmens tömning.

2. Dagen före undersökningen:

- Får du dricka flytande vätskor såsom vatten, te, kaffe, filtrerad saft eller kräm. Du får också dricka / äta buljong av kött, fisk eller höna och juice, som inte innehåller fruktkött.
- Vid behov får du använda näringspreparat såsom Nutridrink, Semper Teho, Dietta Teho.
- Får du inte äta fast föda.
- Bör du dricka rikligt med vätska, minst 2 -3 liter under dagen.

Kl 8: Drick först 2 glas vatten. Blanda CitraFleet eller Picoprep i ett glas vatten (ca 1,5 dl), rör om i 2 - 3 minuter. Färdig blandning ser grumlig ut. Drick hela lösningen på en gång. Om blandning blir varm i samband med omrörningen, sätt den i kylskåp för att svalna och drick sedan hela lösningen på en gång. Drick efteråt minst 2 glas kallt vatten. Därtill får du ta mera vatten eller flytande vätskor vid behov.

Tarmtömning kan börja nästan genast. Befinn dig i närheten av toalett!

Kl 13: Istället för lunch, drick minst 3 stora glas av flytande vätskor, gärna ännu mera.

Kl 16: Drick först 2 glas vatten och sen CitraFleet- eller Picoprep - tömningsmedel (samma instruktioner som tidigare).

3. Undersökningsdagen:

Du skall vara oäten, men du kan dricka ca 2 dl vätskor eller 2 dl flytande tilläggsnäringsprodukter och ta eventuella morgonmediciner. Rökning är inte tillåtet. Du får inte använda pastiller eller tuggummi. På själva undersökningsdagen behöver du inte fortsätta tömningen med CitraFleet eller Picoprep.

Tilläggsinformation angående förberedelser före undersökningen:

Klara vätskor är:

- vatten och läskedryck
- safter **utan** fruktkött (inte rödfärg)
- Klar soppa, buljong eller soppa, som är filtrerad
- Te och kaffe utan mjölk eller grädde
- Fiberfria, näringsrika tilläggfödoämnen (t.ex. Nutridrink, Semper Teho, Dietta Teho)

Fiberfattiga, lätt smältande födoämnen är:

- Risflingor och cornflakes (inte kli)
- Grynost, ägg, kött och fisk
- Vitt bröd, rostbröd
- Potatis **utan** skal, ris och vit pasta

Utförandet av undersökningen

Själva bildtagningen tar cirka 10 – 20 minuter. Röntgenskötaren förbereder dig före undersökningen samt utför bildtagningen. Röntgenläkaren avgör vilket undersökningsprotokoll som används och ger utlåtande. Tjocktarmen fylls med gas via ändtarmen (luft eller koldioxid). Via ett blodkärl i armvecket ges Buscopan® medicin i blodomloppet, så att tarmens rörelser blir långsammare och på det viset förbättras bildernas kvalitet. Via blodkärl i armvecket ger man även jodhaltigt kontrastmedel. Du måste ligga både på rygg och på magen under undersökningen. Du måste ligga stilla och följa andningsinstruktioner. Ifall det har använts kontrastmedel vid undersökningen är du under observation i förberedelserummet ca. 10 minuter innan kanylen tas bort.

Bra att veta efter undersökningen

Kontrastmedlet avlägsnas från kroppen genom njurarna. Det är bra om du dricker extra vätska efter undersökningen, så att kontrastmedlet avlägsnas fortare. Koldioxid som lagts i tjocktarmen avlägsnas genom lungorna via andningen och kräver ingen extra eftervård.

Buscopan kan ge snabbt övergående synrubbningar (20 – 30 min). Under den tiden bör du undvika att köra bil.

Vid behov kan din diabetesmedicinering pausas efter undersökningen.

Resultat / utlåtande får du senare av vårdande läkaren.

Om tiden du har fått inte passar dig, ta kontakt med den remitterande polikliniken eller avdelningen.

Tidsreserveringen måste annulleras senast två vardagar innan den reserverade tiden. Vi debiterar en avgift för oannullerade undersökningstider, avgiften fastställs i enlighet med kundavgiftslagen. Den aktuella avgiften anmäls på sjukhusets internetsidor.

Inför CT-undersökningen

Fyll i denna blankett och ta den med dig till undersökningen. Vi arkiverar inte tidigare ifyllda blanketter.

Efternamn och förnamn		
Personnummer	Längd	Vikt
Vänligen svara noggrant på följande frågor.		
Allergier/möjliga kontraindikationer:		
Har du tidigare fått jod-kontrastmedel?	Ja ☐	Nej ☐
Om du svarade ja, fick du då allergiska symtom? Hurudana symtom? _____	Ja ☐	Nej ☐
Har du läkemedelsallergier? Om du svarade ja, vilka allergier? _____	Ja ☐	Nej ☐
Har du diabetes som sköts med tabletter? Om du svarade ja, vad heter medicinen? _____	Ja ☐	Nej ☐
Är det möjligt att du kan vara gravid?	Ja ☐	Nej ☐
Har du bekantat dig med undersökningens förberedelse anvisningar	Ja ☐	Nej ☐
Annan förhandsinformation:		
När har du tid till läkare (mottagning eller ringtid) för att få resultatet av undersökningen? _____		
Har den här kroppsdelens blivit undersökt tidigare någon annanstans? Ja ☐ Nej ☐ Om du svarade ja, var? _____		
Om något är oklart, kontakta röntgenavdelningen tfn. 040 653 4220 eller 040 653 4223		
Underskrift		Datum